

การขอรับหีบเพลิงพระราชทาน

หลักเกณฑ์ในการขอหีบเพลิงพระราชทาน

1. พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น “พระครูสัญญาบัตร” ขึ้นไป และพระภิกษุ สามเณร เปรี๊ยะธรรม 9 ประโยค
2. พระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้น “หม่อมเจ้า” ขึ้นไป
3. ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์
4. ข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
5. ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ยศชั้นร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป
6. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ภ.) และ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ภ.)” ขึ้นไป
7. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “จุลจอมเกล้า”
8. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหรียญ “รัตนภรณ์” รัชกาลปัจจุบัน
9. ประธานองค์กรต่าง ๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ และรัฐมนตรีที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
10. บิดาและมารดาของผู้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานองค์กรต่าง ๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ และรัฐมนตรีที่ถึงแก่กรรม ในขณะบุตรดำรงตำแหน่ง
11. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ถึงแก่กรรม ในขณะดำรงตำแหน่ง
12. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

หลักเกณฑ์ในการขอหีบเพลิงพระราชทานเป็นกรณีพิเศษ

1. ผู้ที่เนื่องในราชสกุล ชั้นหม่อมราชวงศ์และหม่อมหลวง
2. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ เหรียญกล้าหาญและเหรียญชัยสมรภูมิ
3. บิดามารดาของข้าราชการ ระดับ 6 ขึ้นไป
4. บิดามารดาของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “ตริตาภรณ์ช้างเผือก” (ต.ช.) ขึ้นไป
5. บิดามารดาของข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ชั้นยศตั้งแต่ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท ขึ้นไป
6. พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง
7. บิดามารดาของพระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น “ พระครูสัญญาบัตร ” ขึ้นไป
8. ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้ที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง

- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- นายกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- นายกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- นายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล
- สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร
- นายกเมืองพัทยาและสมาชิกสภาเมืองพัทยา

เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ขอพระราชทานเพลิงศพเป็นจำนวนมากเลขานุการพระราชวังได้มีบัญชาว่าเพลิงที่พระราชทานไปเผาศพ ณ วัด ที่อยู่ต่างจังหวัดหรือปริมณฑล ซึ่งห่างจากพระบรมมหาราชวังนอกรัศมี 50 กิโลเมตร ให้จัดเป็นหีบเพลิงพระราชทานมอบเจ้าภาพเชิญไปดำเนินการเองโดยไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังไปปฏิบัติ ดังนั้น กองพระราชพิธีจึงได้กำหนดระเบียบการขอรับหีบเพลิงพระราชทาน ดังนี้

1. ให้เจ้าภาพศพหรือผู้แทนเจ้าภาพ ไปติดต่อขอรับหีบเพลิงพระราชทาน ที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง

2. กรณีที่เจ้าภาพ ไม่สามารถไปรับหีบเพลิงพระราชทานด้วยตนเองจะมอบให้ผู้อื่นไปรับแทนก็ได้ โดยนำต้นเรื่อง หนังสือมอบฉันทะและสำเนาบัตรประจำตัวผู้แทนไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่

3. เจ้าภาพหรือผู้แทน ควรไปรับหีบเพลิงก่อนกำหนดวันพระราชทานเพลิงอย่างน้อย 3 วัน

4. ผู้ที่มารับหีบเพลิงควรแต่งกายสุภาพ

5. ให้รับหีบเพลิงพระราชทานที่โต๊ะหมู่หน้าพระบรมฉายาลักษณ์

- หมายเหตุ
1. เลขาธิการพระราชวัง มีคำสั่งห้ามเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังเชิญหีบเพลิงพระราชทานไปปฏิบัติโดยเด็ดขาด ดังนั้น เจ้าภาพจะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดการหีบเพลิงพระราชทานเอง
 2. ห้ามเปิดหรือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ในการพระราชทานเพลิงศพ เมื่อเจ้าหน้าที่เชิญหีบเพลิงพระราชทานไปถึงมณฑลพิธี

การปฏิบัติเกี่ยวกับเกี่ยวกับหีบเพลิงพระราชทาน

สำหรับกรณีที่มีการขอพระราชทานเพลิงศพ แต่ศพอยู่ต่างจังหวัด (ห่างจากสำนักพระราชวังเกิน 50 กิโลเมตร) นั้น เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเจ้าภาพแล้วแต่กรณี ได้มีหนังสือแจ้งมายังสำนักพระราชวังแล้ว หากศพนั้นอยู่ในเกณฑ์ ทางสำนักพระราชวังจะมีหมายรับสั่งแจ้งให้เจ้าภาพศพทราบ เพื่อให้เจ้าภาพหรือผู้แทนไปขอรับหีบเพลิงพระราชทานที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง เมื่อได้รับแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เชิญหีบเพลิงพระราชทานไปวางที่ศาลากลางจังหวัด อำเภอ หรือหน่วยราชการที่สังกัดในท้องที่ หรือที่บ้านแล้วแต่กรณี ควรมีพานรองรับหีบเพลิงพระราชทานนั้นด้วย
2. เมื่อถึงกำหนดวันพระราชทานเพลิงศพ ให้ทางเจ้าภาพจัดหาเจ้าหน้าที่หรือญาติที่เป็นข้าราชการแต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ เพื่อเชิญหีบเพลิงพระราชทานพร้อมด้วยพานอง (หนึ่งหีบต่อหนึ่งน) ไปยังเมรุที่จะประกอบพิธี และก่อนที่จะเชิญขึ้นตั้งบนเมรุนั้น ควรให้ศพขึ้นตั้งบนเมรุให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงเชิญพานหีบเพลิงพระราชทานไปตั้งไว้ด้านศรีษะศพ (บนโต๊ะที่ตั้งหีบเพลิงจะต้องมีผ้าปูให้เรียบร้อย และห้ามมิให้นำสิ่งหนึ่งสิ่งใดวางร่วมอยู่ด้วยเป็นอันขาด) เมื่อเชิญเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชิญค่านับเคารพศพครั้งหนึ่งแล้วจึงลงจากเมรุ
3. ขณะที่เชิญพานหีบเพลิงพระราชทานไปนั้น ต้องระมัดระวังกรอยามารยาทโดยสำรวม ไม่ต้องทำความเคารพผู้ใด และไม่ต้องเชิญหีบเพลิงพระราชทานเดินตามหลังผู้หนึ่งผู้ใดเป็นอันขาด
4. ผู้ที่ไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพ ทั้งประชาชน ข้าราชการ และพนักงานลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ควรแต่งกายไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม ในกรณีลูกหลานหรือญาติ รวมทั้งผู้ที่เคารพนับถือผู้วายชนม์ที่รับราชการ จะแต่งกายชุดปกติขาวไว้ทุกข์ ก็จะเป็นเกียรติแก่ผู้วายชนม์และยังนับถือว่าเป็นการถวายพระเกียรติ
5. ผู้ที่ตั้งแถวรอรับหีบเพลิงพระราชทานเดินไปสู่เมรุ ควรเป็นเจ้าภาพงาน การแต่งกายควรแต่งกายไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม ในกรณีที่เป็นข้าราชการแต่งการปกติขาวไว้ทุกข์
6. ระหว่างที่เจ้าหน้าที่เชิญหีบเพลิงพระราชทานเดินไปสู่เมรุนั้น ประชาชนที่มาร่วมงานควรนั่งอยู่ในความสงบโดยมิต้องยืนขึ้น ไม่ต้องทำความเคารพไม่มีการบรรเลงเพลงใดทั้งสิ้น เพราะยังไม่ถึงขั้นตอนของพิธีการและเจ้าหน้าที่ผู้เชิญก็มีใช้ผู้แทนพระองค์ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

7.เมื่อถึงกำหนดเวลาพระราชทานเพลิง ให้เจ้าภาพเชิญแขกที่มาในงานที่มีอาวุโสสูงสุด
ขึ้นเป็นประธานจุดเพลิง ประธานในพิธีจุดเพลิงที่อาวุโสสูงสุดนั้นหมายถึงอาวุโสทั้งในด้านวุฒิ
และวัยวุฒิ ทั้งนี้ หากมีพระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไปหรือราชสกุลที่มีเกียรติในราชการ
ซึ่งศพหรือทายาทอยู่ได้บังคับบัญชาหรือเป็นผู้ที่เคารพนับถือแล้ว สมควรเชิญบุคคลนั้นเป็น
ประธาน